

Asia: VN/8292/2021

Arviomuistio ajokorttilain muutoksille - nuorten liikenneturvallisuus

Lausunnonantajan lausunto

Mitä muistiossa käsitellyistä vaihtoehtoista pidätte kannatettavimpana ja toteuttamiskelpoisimpana? Ja mitä vähiten kannatettavana? Olkaa hyvä ja perustelkaa näkemystänne.

Mielestämme paras vaihtoehto olisi useamman ehdotuksen yhdistelmä, jossa rajoitettaisiin alle 18-vuotiaiden B-kortin suorittaneiden ajo-oikeuksia viikonloppu öisin 23-06 välisenä aikana, sekä rajoitettaisiin samana ajan jaksona mahdollisuutta kuljettaa mukana matkustajia siten, että kuljettajan lisäksi mukana saisi olla vain yksi matkustaja ja hänkään ei saisi olla päihtyneenä kyydissä. Niin kuin tilastot kertovat onnettomuuksia tapahtuu korostuneesti viikonloppu öiden aikana. Kaverien mukanaan tuoma paine heikentää kuljettajan arviontikykyä ja riskejä otetaan helpommin silloin.

Poikkeuslupajärjestelmää helpotettiin nuorten koulutukseen, harrastukseen ja työntekoon liittyvien liikkumistarpeiden takia ja yöaikainen ajaminen ei todennäköisesti kuulu mihinkään edellä mainituista syistä. Valvonnan helpottamiseksi pitäisi ottaa käyttöön monessa Euroopan maassa käytössä oleva uuden kuljettajan merkki.

Liikenne rikkomusten huomioiminen ajokortin myöntämisessä olisi positiivinen asia, ja ehdotammekin, että ajokorttihakemukseen lisättäisiin kohta, jossa hakijalta kysyttäisiin, onko hänelle määrätty aiemmin ajokielto? Tällälailla saataisiin kohtuullisen helposti seulottua ne hakijat, joilla on ollut ajokieltoja aiemmin, myönteisen merkinnän seurauksena palveluntuottaja voisi pyytää lausunnon poliisilta asiasta, minkä perusteella voitaisiin arvioida paremmin, onko henkilö sopiva saamaan ajokortin alaikäisenä. Tällä mallilla saataisiin osittain kierrettyä palveluntarjoajan puutteellista pääsyä liikenne rikkomustietoihin.

Vähiten kannatettavaa on poikkeuslupamemettelystä luopuminen ja samalla kaikille 17 vuotta täyttäneille annettava mahdollisuus B-kortin hankkimiseen. Kuten tutkimuksissa on todettu nuorten aivot eivät ole vielä täysin kehittyneet 17 vuoden iässä, mikä merkitsee sitä, etteivät kaikki nuoret

ole vielä kypsä vastuulliseen liikkumiseen henkilöautolla. Ennemminkin tulisi harkita onko nykyinen toimintamalli jopa liian liberaali, koska niin suuri osa ikäluokasta on voinut hankkia B-ajokortin alaikäisenä. Myöskin kuljettajaopetuksessa lähiopetuksen osuutta pitäisi lisätä simulaattoriopetuksen kustannuksella, sillä opettajan läsnäololla on kiistatta todettu positiivinen vaikutus asennekasvatuksessa.

Puuttuiko ehdotuksista joku olennaiseksi katsomanne?

-

Pitäisikö mahdollinen rajoitus mielestänne kohdistaa alle 18-vuotiaisiin kuljettajiin, kaikkiin nuoriin kuljettajiin vaiko kaikkiin uusiin kuljettajiin? Olkaa hyvä ja perustelkaa näkemystänne soveltamisalasta.

Ajokortin käytön rajoituksen laajentaminen kaikkiin alle 20 vuotiaisiin uusiin kuljettajiin ensimmäisen vuoden ajaksi ajokortin saamisesta olisi harkinnan arvoinen asia. Näin saataisiin todennäköisesti liikenneturvallisuuksilastot paranemaan. Suuri osa ikäluokan onnettomuksista tapahtuu yöllä "viihdeajelun" aikana, eikä normaaliaikana hyötyajossa.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Yllä mainittujen seikkojen lisäksi ajoharjoitteluratojen hyödyntämistä tulisi lisätä, etenkin liukkaankelin ajoharjoittelu tulisi palauttaa ehdottomasti takaisin radoille. Toiseksi nuorten antama omaehtoinen terveydentilan selvitys voi olla ongelmallinen, jos nuori tietää sairastavansa jotain sellaista sairautta, mikä saattaa vaikuttaa ajo-oikeuden saantiin, on suuri houkutus olla kertomatta siitä. Emme pidä liian suurena vaivana lääkkärintodistuksen hankintaa ajo-oikeutta varten, eikä sen kustannusvaikutus ole liian suuri.

Kuljettajaopetuksen uudistuksen yhteydessä vähentynyt lähiopetus ei voi olla vaikuttamatta oppilaiden saamaan asennekasvatukseen ja juuri asenteiden oikeille urille saaminen on tärkeää pitkällä aikavälillä ajatellen. Nuorten käyttämien autojen moottoritehot ovat kasvaneet voimakkaasti viimeisten vuosikymmenien aikana, suuritehoinen takavetoinen auto hallitsemattomissa käsissä on huono yhdistelmä. Vaikka nuorten alkoholinkäyttö onkin vähentynyt, niin muiden huumaavien aineiden käyttö on tutkimusten mukaan lisääntynyt, mikä lisää liikenneturvallisuusrisiä. Valtioneuvosto on asettanut kunnianhimoisen tavoitteen liikenteessä menehtyneisen määrän vähentämiseksi ja sen toteutuminen vaati mielestämme voimallista asennekasvatusta, sillä kokonaisvaltainen muutos liikennekäyttäytymisessä on aloitettava viimeistään ajo-oikeuksien hankinnan yhteydessä.

Kima Timo
Rahtarit ry